

Kristi förklarings dag

Pastor Johannes Rydh

Predikan på distans, 23 juli 2023

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Herre, himmelske Fader! Vi tackar dig för att du uppenbarat din Sons ära och härlighet på förklaringsberget, och ber dig att du genom din helige Ande också låter oss få ta emot det saliggörande budskap som du genom dina tjänare har skänkt till världen. Amen.

Predikotext: Matt. 17:9–13 (3:e årg.)

På väg ner från berget befallde Jesus lärjungarna: "Tala inte om för någon vad ni har sett, förrän Människosonen har uppstått från de döda." Lärjungarna frågade honom: "Varför säger då de skriftlärda att Elia först måste komma?" Han svarade: "Elia skall komma och återupprätta allt. Men jag säger er: Elia har redan kommit, och de kände inte igen honom utan gjorde med honom alldeles som de ville. På samma sätt skall också Människosonen få lida genom dem." Då förstod lärjungarna att han hade talat till dem om Johannes Döparen.

Texterna idag berättar om en alldeles särskild händelse. Jesus tog med tre av sina lärjungar upp på ett berg, som man av tradition har identifierat som berget Tabor i Galileen. Där fick lärjungarna bevittna hur hans kläder och hans ansikte förvandlades, och de fick se hans gudomliga härlighet stråla fram. Inte vid något annat tillfälle under sin tid med Jesus fick de se detta så tydligt, inte ens efter uppståndelsen. Mose och Elia visade sig som representanter för det Gamla Testamentet och samtalande med den människoblivne Sonen. Och Faderns mäktiga röst ljöd från molnet och förklarade Jesus som sin Son och sin Älskade.

Såsom Guds Son är detta majestät en del av hans väsen av evighet, i lika hög grad som Fadern och den helige Ande. När lärjungarna såg denna härlighet blev de alldeles förskräckta och föll ned på sina ansikten. Vi finner samma reaktion om och om igen när Skriften berättar om hur människor får möta Guds ansikte. Den gudomliga härligheten är för

stor, och människans förskräckliga synd gör sig genast påmind, såsom Jesaja vittnade om: *"Ve mig, jag förgås! Ty jag är en man med orena läppar och jag bor ibland ett folk med orena läppar, och mina ögon har sett Konungen, Herren Sebaot."* (Jes. 6:5)

Jesus kunde om han så ville ha låtit denna härlighet stråla fram under hela sin tid på jorden. Men förklaringen på berget Tabor var en unik händelse. I övrigt dolde han i regel sin gudomlighet och framstod som en vanlig människa, ja, som en fattig människa som andra såg ner på. Han lät sig bli hånad och bespottad, övergiven och förrådd, pinad och gisslad, korsfäst och dödad. Han kom inte med konungslig majestät för att alla människor skulle falla ner och tillbe honom, utan för att utge sig själv till en plågsam död.

Detta kallar vi för Jesu utblottelse, eller Kristus i förnedringens tillstånd. Det var inte så att han förlorade sin gudomlighet och endast var människa, utan han var både sann Gud och sann människa samtidigt. Trots att han hela tiden hade gudomens fulla makt och härlighet lät han detta vara fördolt och gjorde för det mesta inte bruk av dem. Detta skedde för vår skull, för att vi som inte var värda annat än straff skulle bli rättfärdiggjorda. Guds frälsningsplan innebar nämligen att Guds Son behövde bli förnedrad och utblottad, för att lagen skulle bli uppfylld och våra synder skulle bli utplånade. Paulus skriver:

Fastän han var till i Gudsgestalt, räknade han inte tillvaron som Gud såsom segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa. Han som till det yttre var som en människa ödmjukade sig och blev lydig ända till döden – döden på korset. (Fil. 2:6–8)

Men för att omvärlden skulle få tillförlitliga vittnen lät Jesus på denna dag sin härlighet stråla fram inför lärjungarna. Förklaringsundret blev ett ytterligare bevis på att Jesus verkligen är Guds Son. I episteltexten skriver Petrus: *Det var inte några utstuderade myter vi följde, när vi förkunnade för er vår Herre Jesu Kristi makt och hans ankomst, utan vi var ögonvittnen till Jesu majestät. (2 Petr. 1:16)* Och evangelisten Johannes skriver: *Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en*

härlighet som den Enfödde har av Fadern, och han var full av nåd och sanning. (Joh. 1:14)

Mose lag krävde två eller tre vittnen för att avgöra en sak (5 Mos. 19:15), och det såg Jesus till att ordna. Men samtidigt förbjöd han lärjungarna att omedelbart sprida detta vittnesbörd. Han sade: *"Tala inte om för någon vad ni har sett, förrän Människosonen har uppstått från de döda."*

Detta är centralt i vår text. Kristi förklaring måste predikas i sitt rätta sammanhang. Både före och efter texterna talar Jesus om att han måste gå upp till Jerusalem för att lida. Ja, i sin parallelltext beskriver Lukas att just detta är vad Mose och Elia talade med Jesus om på berget. Först efter att detta hade skett och Jesus uppstått från de döda skulle lärjungarna vittna om det som de fått se. Kristi förklaring måste underställas evangeliets budskap om Jesu död och uppståndelse, om Lammets blod som tvättar bort vår synd och gör oss rena och rättfärdiga inför Gud. Kristi förklaring vittnar om att Jesus är den frälsare som Gamla Testamentets profeter talade om. Den bekräftar att han som dog på korset inte bara var en god förebild för oss människor, utan Guds enfödde Son som är mäktig att försona Gud med världen och köpa oss fria från synden.

Många gånger när Jesus gjorde under förbjöd han lärjungarna att tala om detta innan tiden var inne. När han mättade femtusen män ville dessa genast göra honom till kung med våld, men Jesus tillät det inte. Han ville inte bli hyllad som en brödkonung eller en politisk befrielsekämpe. Även den naturliga människan dras till den glans och härlighet som omger Gud, men om Sonen inte dyrkas såsom Frälsaren blir uppenbarelsen på förklaringsberget tom och innehållslös.

Inte heller Johannes Döparen, den som skulle gå framför honom i Elias ande och kraft (Luk. 1:17) och som Jesus särskilt nämner i vår text, började med att predika om Guds härlighet. Hans budskap var inte att Gud nu gärna tog emot världens lovsånger och hyllningar, vilket knappast hade väckt anstöt, utan "gör bättring". Han förkunnade lagens stränga ord, om synden och döden, och pekade på behovet av den Frälsare som skulle ta bort världens synder. Men Johannes predikan förkastades av de flesta, och de

gjorde med honom alldeles som de ville. På samma sätt skulle Jesus förkastas och utlämnas till döden, men därigenom skulle han också fullfölja sitt frälsningsverk. Så är påskens evangelium nödvändigt för att rätt förstå förklaringsbergets uppenbarelse.

Det är i påskens händelser som Guds härlighet och makt kommer till vår nytta. Sedan Jesus fullbordat sitt verk, uppstått från graven och farit upp till himmelen har Fadern nu åter upphöjt honom till hela sin gudomliga höghet i glans. Paulus skriver:

Därför har också Gud upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla namn, för att i Jesu namn alla knän skall böja sig, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna, Gud, Fadern, till ära, att Jesus Kristus är Herren. (Fil. 2:9–11)

Det är så han vill bli åkallad, såsom Frälsaren som på korset fullbordade lagen i vårt ställe och som av Fadern erkändes såsom vår rättfärdighet. Det är så han kommer till oss i ord och sakrament.

En gång till ska Jesus komma åter till jorden, och först då ska gudomlighetens fulla härlighet bli uppenbar för alla människor. Då ska han stå obestriddigt som himmelens och jordens Herre i fullt majestät. De som förtröstat på Kristi rättfärdighet kommer då få gå in i saligheten och en evig tillvaro hos Gud i hans oförklädda ära.

Amen.

Bön: Herre Jesus Kristus, du som har uppenbarat din härlighet och låtit dina lärjungar se himmelen öppen. Vi ber dig: Giv oss visshet om att du är med oss alla dagar intill tidens slut. Fullborda ditt verk i oss, så att vi en gång får se dig ansikte mot ansikte och med alla dina helgon blir förhärligade och dig lika. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.